

Володимир Шинкарук

АЗ – БУКИ

*Літературно-мистецькі
студії*

Житомир
Полісся
2015

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)
Ш 62

*Надруковано за ухвалою
Вченої ради Житомирського державного університету ім. І. Франка
(протокол № 5 від 26.12.2014)*

Рецензенти:

Петро Васильович Білоус,
доктор філологічних наук, професор.
Володимир Олегович Єршов,
доктор філологічних наук, професор.
Віктор Михайлович Мойсієнко,
доктор філологічних наук, професор.

Ш 62 Шинкарук В. Ф. Аз-Буки. Літературно-мистецькі студії. –
Житомир : Полісся, 2015. – 278 с. – Серія «Бібліотека
кафедри теорії та історії світової літератури НН ІФЖ
Житомирського державного університету імені І. Франка»

ISBN 978-966-655-700-4

Книгу професора кафедри теорії та історії світової літератури Житомирського державного університету ім. І. Франка В. Ф. Шинкарука «Аз-Буки» складають вибрані наукові та публіцистичні статті і нариси з історії давньої і сучасної літератури, вітчизняного мистецтва, літературного краєзнавства. Збірка відображає весь спектр науко-пізнавальних інтересів відомого українського науковця

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)

ISBN 978-966-655-700-4

© В. Шинкарук, 2015.

АЗ – БУКИ

Літературно-мистецькі студії

ПОЧАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Давньоукраїнське літописання	9
«Слово о полку Ігоревім»	27
Феофан Прокопович і його трагікомедія «Володимир»	49
Тема історичного минулого народу в давній українській літературі та героїчний епос народів Європи	57

ФОЛЬКЛОР

Маруся Чурай і пісенна традиція Житомирщини	81
---	----

ЛІТЕРАТУРА XX СТОЛІТТЯ

Житомирщина в житті та творчості М. Рильського	101
Василь Кравченко та житомирські прототипи Михайла Булгакова	130
Василь Земляк: Перші кроки на Житомирщині	135
Прожив з весною (Творчий портрет Михайла Клименка)..	140
Творчий ужинок поетів Житомирщини	144
Зустріч, яка не відбулася в Житомирі (Спогади про Роберта Рождественського)	154

РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ, ПЕРЕДМОВИ

Яснозір'я таланту. Передмова до книги І. Сльоти «Золото зажив'я»	163
Автограф для вічності. Передмова до книги І. Сльоти «Автографи»	170
Відчуваючи музику слів. Передмова до книги І. Сльоти Переспіви	172
Юрій Камишний – художник, що переорює душу	180
Інше серцебиття. Відгук на книгу В. Горбунової «Мрія про маленьке життя»	183

Лазар. Друге пришестя або Ми так любили Житомир. Рецензія на книгу С. Лазо «Ми так любили „The Beatles”»	186
Одяг для думок. Передмова до книги Ірини Шинкарук «Сильніша – на одне життя»	190
Диво, знайдене на соціально-психологічному факультеті. Передмова до збірки «Диво, знайдене в собі»	193
Новий обрій Ірини Лубківської. Передмова до книги І. Лубківської «Жити і любити не уві сні»	195

ПОРТРЕТИ

Павло Карпович Сербін: Жив за високим покликанням ...	199
Зірка і смерть Леоніда Венгерова	214
Ніна Матвієнко. Голосом цієї жінки співає і плаче Україна	225
Свіча таланту Костянтина Яновського	232
Жива вода творчості: Ірина Шинкарук	235
Життя, освячене творчістю і любов'ю: Тетяна і Михайло Гузуни	241
Юрій Градовський. Талант, який не знає відпочинку.....	248
Творча характеристика Поліського ансамблю пісні і танцю «Льонок»	254
Анатолій Говораadlo – душа покладена на музику	261
Дві долі, міцно сплетені в одну: Людмила Вікторівна та Георгій Володимирович Майорови	267
Телевізійна зірка зійшла в Житомирі: Рабіга Аманжолова	270
Микола Кавецький: «Я прийшов із світанків»	273

АВТОГРАФ ДЛЯ ВІЧНОСТІ

*Передмова до книги Івана Сльоти «Автографи».
– Житомир : Полісся, 2012.*

Усі, хто хоч один раз перегортав сторінки поетичних творів Івана Сльоти, відзначають для себе їхню простоту і метафоричність, філософську глибину і проникливий ліризм. Відчувається, що кожен вірш автора освячений високим натхненням. А без натхнення, як відомо, найталановитіший майстер одразу перетворюється на звичайного ремісника.

Поезія Івана Сльоти поєднує історію і сучасність. Автор, намагаючись осмислити духовну спадщину нашого народу, відтворити у віршах залишені йому від діда-прадіда перлини народної мудрості, не пориває найтісніших зв'язків із сьогоденням, постійно тримає руку на пульсі часу.

Доля нагородила Івана Сльоту щедрим музично-поетичним даром, а ще рідкісним талантом спілкування з людьми.

Тож Ви, шановний читачу, в даному разі, тримаєте у руках унікальну книжку. Це – збірка римованих автографів, присвячених нашим сучасникам і свого часу залишених автором на подарованих книгах, платівках, особистих речах під час задушевної бесіди, короткої зустрічі чи святкового застілля.

Серед тих, хто залишив яскравий слід у серці автора, – робітники і селяни, медики і вчителі, промисловці і журналісти, актори і політики... Багатьох із них сміливо можна назвати гордістю нації, їхні імена золотими літерами вже вписані в історію України.

Але для митця ні багатство, ні посади, ні місця на щаблях соціальної драбини не грають визначної ролі. На перше місце він завжди ставив загальнолюдські якості і риси – доброту і порядність, чесність і безкорисливість, працелюбство і простоту, вміння любити і співпереживати. І це не випадково, оскільки сам автор усе своє життя живе за народною приказкою: «Порожній колос – доверху пнеться, а повний колос – донизу гнеться».

Поетичні епістоли Івана Сльоти, з одного боку, бережуть у собі відбиток душі того, хто написав автограф, з іншого боку, розкривають риси характеру того, кому цей автограф присвячується. Вони нагадують живописні портрети, за коротку мить створені впевненою рукою натхненного майстра. Деякі з цих портретів уявляються своєрідними дружніми поетичними шаржами. В них світить чистий і теплий гумор, добра іронія, помножені на любов і повагу до того, кого так просто і лаконічно змальовує поет.

Це своєрідне зібрання «листів у вічність», яке сам власник зібрання адресує нинішнім і майбутнім поколінням.

Потрібно зізнатися, Іван Сльота жодного разу не писав пісню чи вірш в стані абсолютного спокою, душевної розслабленості та задоволення. Першопричиною власної творчості він не без підстав вважає глибоке внутрішнє хвилювання чи занепокоєння від побаченого, почутого чи відчутого. Не випадково наші предки говорили: «Коли мовчить серце, дрімає розум».

Поетичні автографи Івана Сльоти народжені і написані серцем. Вони збагачені неповторними інтонаціями і художньою майстерністю автора, який постійно націлений на творчість. Він буває то тонким проникливим ліриком, що відтворює глибинні порухи людської душі, зображає усе те світле і чисте, що є у кожного, то стає іронічно-усміхненим філософом, який знає і розуміє усю складність оточуючого світу.

Варто нам відчинити навістіж свої душі для цих відвертих, лірично-інтимних освідчень поета, і ми одразу відчуємо, як його добре

Слово, його світла думка перероджується у радість і ніжність, стають трепетними і глибокими почуттями, які надовго залишаються у людському серці та пам'яті...

